Lietas Nr. C37041014
Lietas arhīva Nr. C-0410-14/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Tukumā, 2014.gada 27.martā

Tukuma rajona tiesa

tiesnese K.Vanaga

rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu,

Tiesa

konstatēja

2013.gada 20.decembrī /pers. A/ cēlusi Tukuma rajona tiesā prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu nepilngadīgā dēla /pers. C/ uzturam 100 *euro* ik mēnesi.

Prasītāja norāda, ka atbildētājs ir /pers. C/ tēvs. Prasītāja kopā ar atbildētāju nedzīvo no 2005.gada. Ar 2006.gada 24.aprīļa Tukuma rajona tiesas spriedumu no atbildētāja piedzīti uzturlīdzekļi dēla uzturam (Ls35) 49,80 *euro* apmērā ik mēnesi, kuru maksā uzturlīdzekļu garantijas fonds.

Pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, Ministra kabineta noteikumiem Nr.37 no 2013.gada 15.janvāra, prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja dēla /pers. C/ uzturam 100 *euro* ik mēnesi, bet ne mazāk kā LR Ministru kabineta noteikumos noteiktajā minimālajā apmērā no prasības iesniegšanas brīža līdz bērna pilngadībai.

Atbildētājam/pers. B/ tiesas sūtījumi nosūtīti uz viņa deklarēto dzīvesvietu, kur personai, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteiktajam, ir pienākums būt sasniedzamai. Tiesā nav saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi vai iebildumi par celto prasību, viņš nav pieteicis noraidījumu tiesnesei un nav iebildis lietas izskatīšanai rakstveida procesā.

Ņemot vērā to, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem paziņots 2014.gada 3.februārī.

Tiesa atzīst, ka par lietas izskatīšanu atbildētājam paziņots atbilstoši likuma prasībām.

Tiesa, pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 177.pants nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu.

Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Atbilstoši Civillikuma 179.pantam vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērnu uzturēšanu neizbeidzas, ja bērni nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

No dzimšanas apliecības Nr./apliecības numurs/ kopijas redzams, ka /pers. C/ ir prasītājas /pers. A/ un atbildētāja /pers. B/ dēls (lietas 12.lapa).

Ar Kandavas novada domes 2013.gada 19.decembra izziņām pierādīts, ka /pers. C/ dzīvo kopā ar /pers. A/ (lietas 13.-14..lapa).

Prasītāja strādā Kandavas novada Kultūras pārvaldē, viņas alga pēc nodokļu ieturēšanas laika periodā no 2013.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 30.oktobrim bijusi (Ls224,69) 319,71 *euro* mēnesī (lietas 15.lapa).

Ar Tukuma rajona tiesas 2006.gada 24.aprīļa spriedumu civillietā Nr.C-37022706 no atbildētāja /pers. B/ par labu prasītājai /pers. A/ piedzīti uzturlīdzekļi (Ls35) 49,80 *euro* mēnesī, 2003.gada 21.jūlijā dzimušajam dēla /pers. C/, sākot no 2006.gada 12.janvāra līdz dēla pilngadībai (lietas 16-17. lapa).

Ņemot vērā minēto, tiesai nav pamata apšaubīt, ka prasītāja īsteno bērna ikdienas aprūpi. Atbildētājs iebildumus tiesai nav izteicis.

Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.pants nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: 2.1. katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; 2.2. katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2010.gada 30.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.1096 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" no 2011. gada 1.janvāra Ministru kabineta noteiktais minimālās mēneša darba algas apmērs uz prasības iesniegšanas brīdi tiesā ir (Ls200) 284,57 *euro*. No 2014.gada 1.janvāra Ministru kabineta noteiktais minimālās mēneša darba algas apmērs ir 320 *euro*.

No lietas materiālos esošās /pers. C/ dzimšanas apliecības konstatējams, ka prasītājas un atbildētāja dēlam tiesas lietas izskatīšanas laikā ir 10 gadi. Līdz ar to minimālais uzturlīdzekļu apmērs /pers. C/ nedrīkstētu būt zemāks par 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas uz lietas izskatīšanas brīdi atbilst 96 *euro*.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja lielākus uzturlīdzekļus nekā noteikts minētajos Ministru kabineta noteikumos.

Kā pamatojums uzturlīdzekļiem iesniegta izziņa par izpeļņu no darba vietas (lietas 15.lapa), kas apliecina, ka /pers. A/ neto alga 2013.gadā bijusi (Ls224,69) 319,71 *euro* mēnesī, kas nav pietiekami, lai nodrošinātu pilnvērtīgu bērna utzurēšanu.

Atbildētājs tiesai nav sniedzis nekādus paskaidrojumus, nav apstrīdējis pieprasīto uzturlīdzekļu apmēru, nav sniedzis nekādas ziņās par savu materiālo stāvokli.

Ņemot vērā minēto, tiesai nav pamata uzskatīt, ka bērna uzturēšanai būtu nosakāmi mazāki uzturlīdzekļi kā lūdz prasītāja.

Tiesa atzīst, ka prasība apmierināma un no atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi bērna uzturam *100* euro apmērā, bet ne mazāk kā valsts noteiktajā minimālajā apmērā ik mēnesi, sākot no prasības iesniegšanas dienas 2013.gada 20.decembra līdz /pers. C/ sasniegs pilngadību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots (Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts), piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Konkrētajā gadījumā tas atbilst 1200 *euro*, no kuriem atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktam aprēķināma valsts nodeva 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro*. Attiecīgi 1200x15%=180. Bez tam, kā izriet no lietai pievienotās pavēstu izdrukas, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi veido 7,60 *euro*. Tādējādi no atbildētāja par labu valstij piedzenama valsts nodeva 180 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,60 *euro*.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civillikuma 177., 179.pantu, Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 93.panta pirmo daļu, 190., 193. pantu, 43.panta ceturto daļu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 100 *euro* (simts *euro*) apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas sākot no 2013.gada 20.decembra līdz brīdim, kad /pers. C/ sasniegs 18 (astoņpadsmit) gadu vecumu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus - valsts nodevu 180 *euro* (viens simts astoņdesmit *euro*) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,60 *euro* (septiņi *euro*, sešdesmit centi), kopā piedzenot 187,60 *euro* (viens simts astoņdesmit septiņi *euro*, sešdesmit centi).

Pārtraukt uzturlīdzekļu piedziņu pēc Tukuma rajona tiesas izpildu raksta Nr.C-37022706.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš ir 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Civillietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas 2014.gada 27.marta.

Tiesnese K.Vanaga